

Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, Kollégium és Óvoda

A JECSE – „Európai Jezsuita Iskolák Szövetsége” tagja

☎ +36 46 560-458, +36 46 560-459

🌐 www.jezsu.hu

✉ fenyi@jezsu.hu

📘 facebook.com/jezsu

📍 3529 Miskolc, Fényi Gyula tér 2-12.

A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT FELADATOK MEGHATÁROZÁSA, A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

A diákok terhelése

A terhelési szint megállapításakor szem előtt kell tartani, hogy az alulterhelés vagy a felülterhelés hosszú távon ugyanazt a káros eredményt hozza: a diák messze elmarad a valós képességei szerinti eredménytől. A nyolc évre szóló óratervünk megállapításakor a következő szempontokat kell figyelembe vennünk: A tantervben meg kell valósulnia a nagyobb hatékonyságot biztosító arányos teher eloszlásnak, ami a maximálisan figyelembe veszi a tanuló életkori sajátosságait és a tantárgyi koncentráció elvét, ami úgy rendezi a tananyagot, hogy a tantárgyak "egymásra építsenek". Szükségesnek tartjuk, hogy az egyes szaktárgyak olyan módon is egymásra épüljenek, hogy a tanuló energiáinak javarészét ne egy-két tantárgy kösse le egy adott tanévben, hanem arányos és harmonikus terhelés segítse elő a sokrétű, gazdag érdeklődési körű személyiség megjelenését.

Az iskola sajátos jellege magába foglalja a katolikus hitnevelés támasztotta igényeket és azt a jezsuita tradíciót, amely a jövő társadalmát kívánja építeni. Ez nem teszi lehetővé számunkra a közepszerűséggel való megelégedést.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés

Az ellenőrzés, értékelés, osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet. Ennek alapja az objektív, igazságos értékelés, osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, mindig a bizalomra építő.

Bármely tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az értékelés adjon a lehető legtöbb, rendszeres információt arról - a

diáknak, tanárnak és szülőnek egyaránt -, hogy hol tart a tanuló az egyes műveltségi területek, tantárgyak követelményeinek elsajátításában. Előnyben részesítjük a formatív értékelési eszközöket.

A folyamatos számonkérés és értékelés formái a tesztek, dolgozatok, szóbeli/írásbeli feleltetés, egyéni vagy csoportos munka (projektmunka), beszámoló, kiselőadás stb. Ezek tervezése a szaktanár feladata. Az értékelés minősítő funkciója az osztályzatokban valósul meg. A tantárgyak óraszámai és a csoportlétszámok alapján történő változtatosság mellett alapvetően fontosnak tartjuk, hogy:

A dolgozatok közös kiértékelésekor különösen legyünk figyelemmel arra, hogy a diák tanulhasson hibájából: legalább a gyakori problémákat meg kell közösen beszélni. A témazáró dolgozatok kivételével a minden kijavított dolgozatot haza küldeni, hogy a diáknak, kisebbek esetében a szülővel, legyen lehetősége azt külön is áttekintenie. Témazáró dolgozatok – a javítás után - a tanárnál kérésre külön is megtekinthetőek.

Osztályozás

- A teljesítmény osztályzatokkal történő értékelése legyen folyamatos. A tanulónak - két vagy több óras tantárgy esetén - havonta minimálisan egy érdemjegy megszerzésére kell lehetőséget biztosítani. Az érdemjegy objektíven tükrözze a tanuló szaktárgyi tudását.
- A témazáró időpontját a tanulókkal a megírás előtt egy héttel közölni kell, és azt célszerű az osztályban tanító kollegákkal is egyeztetni azáltal, hogy a KRÉTA rendszerben rögzítjük a számonkérés időpontját. A dolgozatokat a megírást követő két héten belül ki kell osztani a diákoknak, és azt röviden ki is kell értékelni, szempontokat adva a továbbhaladáshoz. Ameddig ez nem történt meg, addig új dolgozat nem íratható.
- A jegyeket azonnal be kell írni az elektronikus naplóba.
- Évfolyamdolgozat teremti meg a tantárgyak közös értékelésének alapját. Ezek megszervezése a munkaközösség vezetőik feladata.
- A sokoldalú számonkérés és ellenőrzés során az írásbeli és szóbeli számonkérés arányát és módját egyenrangúnak tekintjük, a készségtárgyak kivételével.
- A szóbeli, illetve írásbeli feleletet a tanár szóban is minősíti és az érdemjegyet közli a tanulóval.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az írásbeli és szóbeli házi feladatok elvei és korlátai:

- A tanár tanítsa meg a gyermeket arra, hogy tantárgyát hogyan kell tanulni. Legyen világosan megfogalmazott és következetesen képviselt elvárás ez minden tantárgy

terén. Magyarázza el fogadóórákon is, hogy miképpen kell otthon tanulni az adott tantárgyat.

- A szorgalmi időszakban a házi feladatok mennyisége az elmélyült tanulást szolgálja, mennyisége nem haladhatja meg – egy átlagos diák esetében - a napi négy órás felkészülést.
- A tanulónak nemcsak joga van az iskolai szünetekhez, hanem nélkülözhetetlenül szükséges az évközi terhelés mellett a kellő és alapos pihenés. Ezért a tanítási szünetekben nem megengedett új tananyagot feladni, tantervi elmaradásokat pótolni. Azokat a szinten tartó feladatokat szabad feladni, amelyekkel elérhető a megfelelő öntevékenység által, hogy a hosszabb tanításmentes idő ne a szellemi-testi-lelki leépülés időszaka legyen, hanem éppen az ezekben való elmélyülésé legyen.

Az otthoni (tanulósobai) felkészülés

- A szorgalmi időben a diák lehetőleg minden órán kapjon világosan meghatározott - szóbeli vagy írásbeli - feladatot a felkészüléshez.
- A kollégiumban ezt a tevékenységet külön szabályzat tartalmazza.
- Minden órán történjen meg a házi feladat vagy annak egy részének valamilyen formában történő feldolgozása.
- Az osztályfőnök kísérje figyelemmel diákjai egyenletes leterheltségét.
- Az 5. évfolyamon a napközi keretében a diákok tanulásmódszertant tanulnak.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis) ideje nem lehet több napi 2 óránál.

1. Az értékelés módjai

A diákok évközi értékelése tantárgy-specifikus tevékenység, melyet a tantárgyak helyi tantervei tartalmaznak. Az általánosan érvényes mérés és értékelés történhet az alábbiak szerint:

- a tanulók órai munkájának megfigyelés alapján osztályzattal;
- szóbeli számonkérés formájában kérdésekre válaszolva, illetve összefüggő feleletek formájában, amit az anyanyelvi kultúra és kifejezőképesség fejlődése érdekében minden tantárgy esetében nélkülözhetetlennek tartunk;
- nyílt és zárt feladatokat tartalmazó feladatsorok segítségével (teszt);

- egy témát egészében kifejtő írásbeli feladat alapján, mely az írásbeli szövegalkotás képességének fejlesztése céljából elengedhetetlen;
- szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák szóbeli vagy osztályzattal történő minősítésével;
- tanév, illetve tananyag végi komplex mérések eredményei alapján, illetve
- a több éves részeket lezáró vizsgák útján. Az otthoni áttekintés végett a – témazárók kivételével – a dolgozatokat az alsós diák lehetőleg saját füzetébe írja. A lapra írt dolgozatokat kapcsolják a füzethez.

Az értékelés-osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát a tanterv követelményei határozzák meg.

A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítési formái:

A magatartás és a szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Az osztályfőnök javaslatát a nevelőtestület véleményezheti.

A félévi és év végi minősítés fontos motiváló és visszajelző tényező a diák fejlődésében. Osztályozó konferencián az osztályban tanító valamennyi tanár jelenlétében egyenként értékeljük a tanulókat, és döntünk a dicséretekről, jutalmazásokról.

- Az érdemjegy kialakításakor a szerzett osztályzatokat az osztályozó szaktanár a tanulókkal ismertetett módon, eltérő súllyal veheti figyelembe. Ez egyes tantárgyak esetében eltérő is lehet, így például a készségtárgyak esetében.
- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes jogkörrel és felelősséggel. Rendszeresen konzultál az osztályfőnökkel, a kollégiumi prefektusokkal. Elsősorban a közös értékelési szempontrendszerének kialakítása végett negyedévente jönnek össze egyeztetésre az azonos osztályban tanító tanárok.
- A zárójegy mindig a szeptembertől eltelt teljes időszakot veszi figyelembe: a tanuló egész személyiségét, az órákon nyújtott egyenletes teljesítményt, a szaktárgyi versenyeken nyújtott részvételt, a romló vagy javuló tendenciát, illetve az évközi szorgalmi feladatok mennyiségét és minőségét. Így ennek nem feltétlenül és automatikusan kell megegyeznie az év közben adott jegyek átlagával, különös tekintettel a készségtárgyak esetére.
- A záró-osztályzatot az adott időszakban nyújtott, érdemjegyekkel is minősített teljesítmény határozza meg. Értékelje igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát. Két jegy közti döntés esetén, és ha a tanuló évközi teljesítménye indokolja, a félévi és év végi jegyek javítására egy-egy alkalommal, a szaktanár által meghatározott időpontban és módon, egységes elvek alapján adhat lehetőséget.